

Gminny Program Profilaktyki Uzależnień i Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie dla Gminy Sandomierz na 2007 rok

Wprowadzenie

Ustawa z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi stanowi, że prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych należy do zadań własnych gminy, a ich realizacja odbywa się na podstawie Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych uchwalanego corocznie przez Radę Gminy.

W roku 2005 zostały uchwalone Ustawa z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii i Ustawa z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, które nałożyły na gminy obowiązek opracowania programów zawierających zadania z tego zakresu.

W związku z tym, iż realizacja zadań z zakresu przeciwdziałania alkoholizmowi, narkomanii i przemocy w rodzinie dotyczy tych samych służb gminnych i państwowych współpracujących ściśle ze sobą, poniższy program obejmuje wszystkie wymienione zagadnienia i zyskuje nazwę **Gminnego Programu Profilaktyki Uzależnień i Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie**.

Zadania gminy:

- wynikające z ustawy z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz.U. Nr 147, poz. 1231 z późn. zm.):

1. Zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu.
2. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.
3. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych.
4. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych.
5. Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13(1) i 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.
6. Wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej.

- wynikające z ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. Nr 179, poz. 1485 z późn. zm.):

1. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i osób zagrożonych uzależnieniem.
2. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy narkomanii pomocy psychospołecznej i prawnej.

3. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów narkomanii w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie zajęć sportowo-rekreacyjnych dla uczniów, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych
4. Wspomaganie działań instytucji, organizacji pozarządowych i osób fizycznych służących rozwiązywaniu problemów narkomanii.
5. Pomoc społeczna osobom uzależnionym i rodzinom osób uzależnionych dotkniętym ubóstwem i wykluczeniem społecznym i integrowanie ze środowiskiem lokalnym tych osób z wykorzystaniem pracy socjalnej i kontraktu socjalnego.

- wynikające z ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. Nr 180, poz.1493):

1. Tworzenie gminnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie.
2. Prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.
3. Opracowywanie i realizacja programów ochrony ofiar przemocy w rodzinie.

Zadania ujęte w programie są inicjowane przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, a realizatorem programu jest Urząd Miejski w Sandomierzu.

Realizacja Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Uzależnień oraz Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie prowadzona będzie w oparciu o środki pochodzące z opłat za wydawanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.

Niniejszy program jest propozycją, która w ciągu roku może być modyfikowana w zależności od potrzeb.

Zadania w nim zawarte są w dużej mierze kontynuacją zadań realizowanych w ubiegłych latach.

I. Charakterystyka miasta Sandomierza w zakresie stanu problemów alkoholowych.

1. Obszary szkód spowodowanych przez alkohol i narkotyki możemy zgrupować w następujące problemy:

- Głęboka degradacja, samozniszczenie osób uzależnionych od alkoholu i narkotyków.
- Uszkodzenie zdrowia u osób dorosłych nadużywających alkoholu, mimo przeciwwskazań wynikających z ich stanu zdrowia.
- Uszkodzenia rozwoju psychofizycznego i społecznego pijącej lub narkotyzującej się młodzieży i dzieci.
- Problemy zdrowotne, zaburzenia emocjonalne, demoralizacja, ubóstwo i inne problemy występujące u członków rodzin (dzieci, współmałżonków) z problemem uzależnienia.
- Naruszenie prawa i porządku przez osoby nietrzeźwe – zwłaszcza przemoc w rodzinach, prowadzenie pojazdów w stanie nietrzeźwości oraz awantury i zakłócenia porządku publicznego pod wpływem alkoholu.

2. Liczba stałych mieszkańców w/g wieku i płci na dzień: 31.12.2006 r.
Nazwa gminy: Sandomierz

Tabela Nr 1

WIEK	0 - 2		3		4 - 5		6		7		8 - 12	
PŁEĆ	M	K	M	K	M	K	M	K	M	K	M	K
LICZBA	267	287	126	125	238	221	123	116	145	104	675	688

WIEK	13 - 15		16 - 17		18		19-65	19-60	Pow.60	Pow.65	RAZEM		
PŁEĆ	M	K	M	K	M	K	M	K	M	K	M	K	M + K
LICZBA	506	527	389	391	196	199	8035	8335	2645	1222	11922	13638	25560

3) Liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych w mieście na dzień: 31.12.2006 r.

Tabela Nr 2

LICZBA PUNKTÓW SPRZEDAŻY NAPOJÓW ALKOHOLOWYCH W GMINIE (stan na 31.12.2006 r.)								
z napojami przeznaczonymi do spożycia								
1. ogółem (wszystkich punktów)	1) poza miejscem sprzedaży według zawartości alkoholu				2) w miejscu sprzedaży według zawartości alkoholu			
	2. razem	3. do 4,5% (oraz piwa)	4. od 4,5% do 18% (z wyjątkiem piwa)	5. pow. 18%	6. razem	7. do 4,5% (oraz piwa)	8. od 4,5% do 18% (z wyjątkiem piwa)	9. pow. 18%
131	91	89	76	58	40	40	21	21

4) Dane liczbowe dotyczące naruszenia prawa i porządku publicznego pod wpływem alkoholu na terenie miasta w 2006 r.

Tabela Nr 3

Lp.	Problematyka	2005 r.	2006 r.
1.	Ilość wypadków i kolizji drogowych spowodowanych przez kierowców prowadzących po spożyciu alkoholu	37	47
2.	Ilość osób nietrzeźwych zatrzymanych w pomieszczeniach policyjnych do wytrzeźwienia	195	236
3.	Ilość osób nieletnich zakłócających ład i porządek po spożyciu alkoholu		
	• nieletni pomiędzy 13 a 17 rokiem życia,	40	25
	• osoby w wieku 17 – 21 lat	82	31
4.	Ilość nieletnich odbieranych z KPP przez rodziców bądź opiekunów	46	56
5.	Ilość wezwań i interwencji spowodowanych przemocą domową wywołaną nadużywaniem alkoholu	214	371

II. Lista zasobów umożliwiających prowadzenie działalności profilaktycznej i naprawczej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii oraz przemocy w rodzinie na terenie miasta Sandomierza.

L.p	Nazwa instytucji	Zakres działania w ramach „Gminnego Programu Profilaktyki Uzależnień i Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie”
1.	Urząd Miejski w Sandomierzu Wydział Spraw Obywatelskich .	Realizacja „ <i>Gminnego Programu Profilaktyki Uzależnień i Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie</i> ” .
2.	Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.	Realizacja zadań wynikających z ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii i ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.
3.	Miejski Ośrodek Rozwoju Osobistego.	Udział w realizacji projektów.
4.	Ośrodek Pomocy Społecznej .	Uczestnictwo w konkursach, realizacja projektów .
5.	Poradnia Terapii Uzależnień podlegająca Samodzielnemu Publicznemu Zespołowi Zakładów Opieki Zdrowotnej w Sandomierzu.	Udział w realizacji projektów.
6.	Świetlice socjoterapeutyczne: - „Bajka” przy ul. Portowej - „Przystań” przy ul. Słowackiego 15 w Sandomierzu.	Udział w realizacji projektów, zajęcia kompensacyjne, terapeutyczne, sportowe, dydaktyczne, wyrównawcze, plastyczne dla dzieci z rodzin z problemem alkoholowym.
7.	Grupy samopomocowe AA i Al-Anon.	Udział w realizacji projektów.
8.	Komenda Powiatowa Policji w Sandomierzu.	Udział w realizacji projektów.
9.	Straż Miejska w Sandomierzu.	Udział w realizacji projektów.
10.	Szkoły, placówki oświatowe.	Uczestnictwo w konkursach i realizacja projektów.
11.	Organizacje pozarządowe, podmioty wymienione w art. 3 ust. 3 Ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie oraz jednostki organizacyjnie podległe organom administracji publicznej lub przez nie nadzorowane (w tym instytucje kultury).	Uczestnictwo w konkursach i realizacja projektów (konkurs w oparciu o Ustawę o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie).
12.	Niepubliczne Zakłady Opieki Zdrowotnej i Samodzielne Publiczne Zakłady Opieki Zdrowotnej.	Uczestnictwo w konkursach i realizacja projektów.
13.	Ośrodki naukowe, niezależni eksperci.	Badania socjologiczne oraz szeroko rozumiana współpraca.
14.	Media.	Medialne wsparcie w realizacji przedsięwzięć, udział w kampaniach

III. Cele strategiczne programu:

1. Zmniejszenie rozmiaru istniejących problemów alkoholowych.
2. Zapobieganie powstaniu nowych problemów alkoholowych.
3. Rozpoznanie zjawiska narkomanii i zapobieganie narkomanii.
4. Rozpoznanie zjawiska przemocy w rodzinie i stworzenie lokalnego systemu pomocy ofiarom przemocy.

IV. Zadania do realizacji

1) Zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i współuzależnionych od alkoholu, narkotyków oraz ofiar przemocy.

A) Prowadzenie punktu edukacyjno – konsultacyjnego dla osób uzależnionych i współuzależnionych od alkoholu i narkotyków, ofiar przemocy oraz osób w kryzysie:

- udzielanie wsparcia psychicznego, porad terapeutycznych, psychologicznych, pedagogicznych i prawnych,
- motywowanie i informowanie osób uzależnionych o możliwości podjęcia leczenia,
- rozpoznanie zjawiska przemocy domowej, udzielenie stosownego wsparcia i informacji o możliwościach uzyskania pomocy i powstrzymania przemocy,
- kierowanie do odpowiednich służb, placówek, instytucji pomocowych.

B) Dofinansowanie szkoleń, kursów specjalistycznych osób zajmujących się profilaktyką i leczeniem uzależnień, a także przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie.

C) Współpraca z Poradnią Terapii Uzależnień podlegającą SZOZ w Sandomierzu i wsparcie finansowe tej placówki.

D) Stworzenie ogólnodostępnej lokalnej bazy danych na temat miejsc, ośrodków, instytucji, w których osoby uzależnione i współuzależnione od alkoholu i narkotyków, oraz ofiary przemocy mogą uzyskać pomoc.

2) Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe i narkomanii pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.

A) Prowadzenie dwóch świetlic socjoterapeutycznych dla dzieci z rodzin z problemem alkoholowym w cyklu ciągłym:

- świetlica nr 1 „Bajka”,
- świetlica nr 2 „Przystań”.

B) Prowadzenie postępowań administracyjnych zgłaszanych do GKRPA osób nadużywających alkoholu; zlecanie wywiadów środowiskowych, kontakt z OPS i Policją, rozmowy profilaktyczne i motywujące do podjęcia abstynencji, skierowanie na badanie sądowo-psychiatryczne w przedmiocie uzależnienia od alkoholu, kierowanie do sądów wniosków o zobowiązanie do leczenia odwykowego.

C) Kontynuowanie wdrażania i doskonalenia procedury „Niebieskiej Karty” w przypadku ujawnienia przemocy w rodzinie,

D) Stworzenie lokalnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie – współpraca z lokalnymi organizacjami i służbami zajmującymi się tym problemem .

3) Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej, w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałaniu narkomanii i przemocy, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych

- A) Realizacja na terenie sandomierskich szkół podstawowych i gimnazjalnych programów profilaktycznych z zakresu przeciwdziałania alkoholizmowi skierowanych do uczniów.
- B) Zorganizowanie dla rodziców uczniów sandomierskich szkół podstawowych i gimnazjalnych spotkań o charakterze informacyjno-edukacyjnym na temat uzależnień od substancji psychoaktywnych oraz zjawiska przemocy.
- C) Zorganizowanie i przeprowadzenie imprez kulturalnych promujących trzeźwy styl życia i integrujących środowiska patologiczne ze społeczeństwem.
- D) Wspieranie programów i przedsięwzięć profilaktycznych opracowanych i realizowanych przez młodzież, skierowanych do grup rówieśniczych, np.: aktywizacja wolontariatu w ramach programu „Starszy Brat, Starsza Siostra”
- E) Zakup materiałów profilaktycznych, informacyjno - edukacyjnych oraz promocyjnych, np.: prasa i książki specjalistyczne, broszury, plakaty, nagrody w konkursach i zawodach.
- F) Wspieranie alternatywnych form spędzania czasu wolnego przez dzieci i młodzież, w szczególności zajęć sportowych.
- G) Realizacja programu profilaktyczno – edukacyjnego dla dzieci z rodzin dotkniętych problemem alkoholowym w ramach akcji wypoczynku letniego.
- H) Prowadzenie działań edukacyjnych promujących abstynencję w ciąży
- I) Podejmowanie działań edukacyjnych na rzecz przeciwdziałania nietrzeźwości kierowców.
- J) Podejmowanie działań edukacyjnych skierowanych do sprzedawców napojów alkoholowych oraz działań kontrolnych i interwencyjnych, mających na celu ograniczanie dostępności napojów alkoholowych i przestrzeganie zakazu sprzedaży alkoholu osobom poniżej 18 roku życia.
- K) Przeprowadzenie badań mających na celu określenie rozmiaru zjawiska alkoholizmu, narkomanii i przemocy na terenie gminy
- L) Angażowanie się w ogólnopolskie społeczne kampanie edukacyjne dotyczące profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii i przemocy.

4) Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych, narkomanii oraz przeciwdziałaniu przemocy.

- A) Współpraca z organizacjami pozarządowymi w obszarze profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, narkomanii i przeciwdziałania przemocy.
- B) Wspieranie działalności samopomocowych grup wsparcia AA i AL-Anon (nieodpłatne udostępnienie lokalu, zakup materiałów edukacyjnych, sfinansowanie kursów, szkoleń dla członków tych grup)

5) Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13(1) i 15 ustawy z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.

- A) Analiza obowiązujących przepisów prawa lokalnego dotyczących ustaleń liczby punktów sprzedaży, podawania i spożywania napojów alkoholowych.

- B) Kontrole punktów sprzedaży napojów alkoholowych wspólnie z przedstawicielem Straży Miejskiej i Komendy Powiatowej Policji,
C) Podejmowanie interwencji w przypadku złamania zakazów promocji i reklamy napojów alkoholowych.

6) Wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej

- A) Monitorowanie skali problemów związanych z wykluczeniem społecznym.

IV. SPOSOBY REALIZACJI

1. Naczelnik Wydziału Spraw Obywatelskich.
2. Zlecenia zadań jednostkom gminnym.
3. Konkursy ofert.

V. DZIAŁALNOŚĆ GMINNEJ KOMISJI ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych została powołana Zarządzeniem Burmistrza Miasta Sandomierza z dnia 14 marca 2007 roku na podstawie art. 4(1) ust. 3 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2002 r. Nr 147 z późn. zm.)

Do zadań Komisji należy:

1. Współpraca w realizacji Gminnego Programu Profilaktyki Uzależnień i Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie z innymi instytucjami samorządowymi i organizacjami pozarządowymi zajmującymi się pomaganiem dziecku i rodzinie.
2. Zobowiązanie do podjęcia leczenia odwykowego:
 - przyjęcie zgłoszenia o przypadku wystąpienia nadużywania alkoholu,
 - wezwanie na rozmowę osoby, co do której wpłynęło zgłoszenie dotyczące nadużywania alkoholu i pouczenie jej o konieczności zaprzestania działań wymienionych w art. 24 ustawy i/lub poddania się leczeniu odwykowemu,O ile osoba wezwana nie zgodzi się dobrowolnie poddać leczeniu, a wstępne czynności przeprowadzone w sprawie uzasadniają kontynuowanie postępowania:
 - skierowanie takiej osoby na badanie przez biegłych w celu wydania opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu i wskazania rodzaju zakładu leczniczego,
 - przygotowanie dokumentacji związanej z postępowaniem sądowym wraz z opinią wydaną przez biegłego,
 - złożenie wniosku o wszczęcie postępowania do sądu rejonowego właściwego według miejsca zamieszkania lub pobytu danej osoby.
3. Kontrola rynku napojów alkoholowych na terenie gminy:
 - opiniowanie decyzji o wydaniu zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych,

- prowadzenie kontroli przestrzegania warunków sprzedaży, podawania i spożycia napojów alkoholowych,
- podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów dotyczących sprzedaży, podawania i spożywania napojów alkoholowych.

4. Podejmowanie stosownych działań służących ustaleniu czy osoba nadużywająca alkoholu jest sprawcą przemocy domowej. W przypadku podejrzenia przemocy w rodzinie, zawiadomienie o tym fakcie odpowiednich służb, instytucji i organizacji oraz zainicjowanie pomocy ofiarom przemocy.

VI. ZASADY WYNAGRADZANIA CZŁONKÓW GKRPA

Zasady finansowania pracy członków Komisji określa Regulamin Komisji i Uchwała Rady Miasta Sandomierza Nr LX/410/97 z dnia 22.XII.1997r.